

**DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS
EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI ITNÉZMÉNYE**

**KARÁCSONY GYÖRGY UTCAI
TAGINTÉZMÉNYÉNEK
SZAKMAI SAJÁTOSSÁGAI**

Tartalom

1. Az intézmény általános információi	3
2. Feladatellátás a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Karácsony György Utcai Tagintézményében	3
2.1 Bölcsődei ellátás	3
2.2 Gyermek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások	3
3. Ellátandó célcsoport és terület jellemzői	3
3.1 Az intézmény bemutatása	3
3.2 Személyi feltételek	5
3.3 Tárgyi feltételek	6
4. A bölcsődei nevelés-gondozás célja, alapelvei	6
5. Feladatellátás részletes szakmai tartalma	13
5.1 Gyermekképzés	13
5.2 A bölcsődei nevelés feladata	13
6. Kiemelt szakmai célkitűzésünk	17
6.1 A környezeti nevelés	17
6.1.1 Alkotó tevékenység	18
6.1.2 Tanulás	19
6.2 A zenei nevelés	20
6.3 Hagyományőrzés	20
7. Szolgáltatási nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása	21
7.1 Szakemberképzés	22
8. A bölcsőde kapcsolatrendszere	23
9. A bölcsődék szülővel való kapcsolattartási formái	24

1. Az intézmény általános információi:

Az intézmény neve:	Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézménye
Az intézmény székhelye:	4024 Debrecen, Varga utca 23.
Működési területe:	Debrecen közigazgatási területén
Az intézmény Gyvt. szerinti besorolása:	Gyermekjóléti alapellátás
Az intézmény Gyvt. szerinti típusa:	Gyermekek napközbeni ellátása
A szolgáltató tevékenység formája:	Bölcsőde
A tagintézmény neve:	DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Karácsony György Utcai Tagintézmény
A tagintézmény címe:	4029 Debrecen, Karácsony Gy. u. 6
A tagintézmény elérhetősége:	telefon: 06/30 9241046 email: bolcsi11@net-portal.hu
Férőhely/ csoport:	60/6

2. Feladat ellátás a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Karácsony Gy. Utcai Tagintézményében

2.1 Bölcsődei ellátás:

Bölcsődénkben 60 férőhelyen, három gondozási egység hat csoportjában látjuk el 20 hetes kortól 3 éves korig a gyermekek nevelését, gondozását. Indokolt esetben lehetőség nyílik a gyermek további ellátására. Ebben az esetben azon nevelési év végéig maradhat, melyben betölti a negyedik életévét.

2022. 09. 01-től a 6/2016 (III./24.) EMMI rendelet 15./1998. (IV.30.) NM rendelet 3. cím 35.§ alapján SNI-s gyermekeket is fogadunk integrálva bölcsődénkben.

2.2 Gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások:

Időszakos gyermekfelügyelet a bölcsőde nyitvatartási idejében.

3. Ellátandó célcsoport és terület jellemzői

3.1 Az intézmény bemutatása

Bölcsődénk 1973. július elsején nyitotta meg kapuit Debrecen belvárosának keleti részén, a Fényes udvari lakótelepen. Szűkebb környezetében tízemeletes lakóházak helyezkednek el, déli oldalán óvoda, udvarával szemben közvetlenül sportpályák, melyektől 70-80 méterre

vasúti sín halad. Bölcsődénk megnyitásával a környéken a Gáborjáni Utcai Tagintézménnyel együtt bővült, az ide költöző fiatal párok lehetősége gyermekük napközbeni elhelyezésére.

Egészséges és biztonságos környezetben nevelkednek a hozzánk érkező gyermekek. Hatalmas fás udvarral rendelkezik bölcsődénk, ahol a gyermekek forgalomtól elzárt, növényekkel teli játszóudvaron levegőzhetnek. Olyan udvari játékokkal rendelkezünk, melyek biztosítják a megfelelő mozgásfejlődést. Három gondozási egységben hat csoportszobában töltik a gyermekek mindennapjaikat. Olyan környezetet biztosítottunk a hozzánk érkező gyermekek számára, amely biztonságos, biztosítja az aktivitás, a mozgás, a játék lehetőségének maximumát. Ideálisnak mondható a gyermeklétszám, hiszen a 60 férőhellyel egy-egy csoportban 10 gyermek gondozása, nevelése történik két kisgyermeknevelővel.

Elsősorban a Fényes udvari lakótelepről fogadjuk a gyermekeket, de a város minden területéről érkeznek hozzánk. Különböző, bölcsődénkhez közeli kertségekből is kerül felvételre kisgyermek. Fontos szerepet játszik a lakóhely mellett a munkahely, illetve a nagyszülők közelsége is.

Azon gyermekek, akik védőnői, családgondozói javaslatra érkeznek hozzánk, elsőbbséget élveznek a bölcsődei felvétel tekintetében, hiszen valljuk, hogy a gyermek érték, igyekszünk biztosítani számukra, a nekik megfelelő ellátást, érzelmi biztonságot. Gyermekösszetételünk alapvetően vegyes, hiszen a nehézsorsú gyermekek mellett magasan kvalifikált, egyetemest, főiskolát végzett szülők gyermekei is járnak hozzánk. Sokan hozzák vissza a már nálunk gondozott gyermekük testvérét, ami mutatja munkánk megbecsülését, a szülők elégedettségét. Bölcsődénk 2020 szeptemberétől megújult környezetben fogadja a gyermekeket és a szülőket. Az épület egésze teljes felújításon esett át. Ennek keretében a sok apró helyiség helyett használható tereket építettünk ki:

- fogadótér a szülők számára,
- só szoba,
- tornaszoba,
- kisgyermeknevelői szoba került kialakításra.
- a gazdasági folyosóra került át a varroda és a teakonyha.

A konyha a legmodernebb technikával lett felszerelve, összeköttetésbe került a zöldség- és a húselőkészítővel.

Az udvari gyermek mellék helyiség is felújításra és bővítésre került. A felesleges tetőre vezető lépcsők helyett udvari raktárak készültek.

Minden csoportszobánk megszépült, új eszközöket szereztünk be, ezáltal még komfortosabbá tettük a gyermekek környezetét.

Bölcsődénk megközelíthető a 4-es és 5-ös trolibusszal, valamint a 43-as és 19-es autóbusszal. Autóval érkező családok számára a bölcsőde mellett sok parkolóhely áll rendelkezésre.,

3.2 Személyi feltételek:

Dolgozói létszámunk 22 fő. 14 kisgyermeknevelő, 3 bölcsődei dajka, 1 szakácsnő, 2 konyhalány, 1 mosodai dolgozó és 1 félállású varrónő alkotja a csapatunkat. Bölcsődénk vezetője tanítói diplomával, csecsemő- és kisgyermekgondozó képesítéssel, gyógypedagógiai asszisztens végzettséggel rendelkezik. Kisgyermeknevelőink közül öten főiskolát végeztek, négyen gyógypedagógiai asszisztens végzettséggel rendelkeznek.

Kollektívánk nagyon jól tud együttműködni. Változásra, újdonságok befogadására fogékony emberek dolgoznak együtt. Kisgyermeknevelői összejöveteleinken rendszeresen megbeszéljük a nevelési, gondozási tevékenységekkel kapcsolatos esetleges problémás eseteket, igyekszünk egymásnak jó ötleteket nyújtani, tanácsot adni. Fiatal kolleganőinket közösen segítjük, megismertetjük velük a szakma örömeit és kihívásait. Mindnyájunkra jellemző a szakmai elkötelezettség, nagyfokú hivatástudat. Dolgozóink bármikor fordulhatnak vezetőjükhöz, együtt igyekszünk a nehézségeket megoldani, közösen gondolkodunk a gyermekek fejlődése érdekében új lehetőségekről, módszerekről. Nagy odafigyeléssel fordulunk a családok felé, igyekszünk őket segíteni, megkönnyíteni számukra gyermekük bölcsődébe kerülését. A család elsődleges szerepe vitathatatlan, közösen dolgozunk azért, hogy a gyermekek nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben nevelkedhessenek. A szülők mindenkor bizalommal fordulhatnak hozzánk.

Bölcsődénk technikai dolgozói is részt vesznek a gyermekek mindennapi életében. Dajkáink munkája nélkülözhetetlen, hiszen segítik mindennapi tevékenységünket, elkötelezettek munkájuk iránt. Mindannyian sikeresen elvégezték a bölcsődei dajka tanfolyamot. Újonnan szerzett ismereteiket beépítik mindennapi munkájukba. Egy-egy tevékenységünk során a konyhai dolgozók is aktívan részt vesznek a gyermekek életében, hiszen a pogácsa, mézeskalács sütése nélkülük nem valósulhatna meg. Valljuk, hogy a gyermek ismerje meg mindennapi életének környezetét, ezért megismerkednek a mosodai munkával, a konyhai tevékenységekkel, a varrónőnk itt töltött napjaival. Ez által olyan közösség, bizalom épül ki, ahol a gyermek jól érzi magát, ismeri környezetét.

Évente többször szervezünk csapatépítő összejöveteleket, kirándulásokat. Egy-egy ünnep előtt a gyermekek más csoportbeli társaikkal tevékenykednek, így azok a kisgyermeknevelők is együtt dolgoznak, akik különböző csoportokban látják el mindennapi feladatukat.

3.3 Tárgyi feltételek:

A teljes tárgyi feltétel megújult. Új helyiségek kerültek kialakításra. Eszközállományunk is teljes cserén ment át. Új, modern, a gyermekek számára sokoldalú lehetőségeket kínáló helyiségekkel rendelkezünk. A legmodernebb, a gyermekek biztonságát szolgáló bútorok kerültek beépítésre, új fejlesztő játékokkal gazdagodtunk.

Nagy örömünkre szolgál, hogy a só szoba és a tornaszoba is kiépítésre került. Kisgyermeknevelőink is kaptak egy nyugalmas helyet, ahol összejöveteleket, szülői értekezleteket tudunk tartani. Itt került kialakításra a gyógypedagógus fejlesztő szobája, ahol rendezett, minden feltételnek megfelelő körülmények között végezheti tevékenységét.

A nagy előtérben és az iroda előtt kialakított térben a szülők kulturált körülmények között várakozhatnak.

4. A bölcsődei nevelés-gondozás célja, alapelvei:

Célunk, hogy a nálunk nevelkedő kisgyermeknek nyugodt, harmonikus, tevékeny légkörben töltsék mindennapjaikat, ahol figyelembe veszik egyéni igényeiket, önmagukhoz képest mérik a fejlődésüket, tiszteletben tartják családjuk hagyományait, szokásait. Ahol biztosított mind fizikai, mind szellemi fejlődésük. Törekszünk a családdal való együttműködésre a gyermek fejlődése érdekében. Feltétel nélküli szeretetben és elfogadásban részesülnek. Tiszteletben tartjuk egyéni fejlettségi szintjüket, etnikai hovatartozásukat, igyekszünk lemaradásukat segítő szándékkal, türelemmel leküzdeni. Soha nem éri őket hátrányos megkülönböztetés sem származásuk, sem lehetőségeik miatt.

- **A család rendszerszemléletű megközelítése** egyre fontosabb napjaink gyermekellátásában. A hozzánk bekerülő gyermek magával hozza szűkebb és tágabb családjának szokásait, hagyományait. Csak ezzel egységben ismerhetjük meg a gyermeket magát, és ezzel párhuzamosan lesz sikeres a bölcsődei nevelés-gondozás. A család megismerésére lehetőség nyílik a családlátogatások és az egyéni beszélgetések alkalmával. Nagyon fontos a kisgyermeknevelők elfogadó hozzáállása a

családok hagyományainak és elvárásainak tekintetében. Időt kell szánni a szülők megismerésére, tájékoztatására, a megfelelő kommunikációra. Velük együttműködve lesz sikeres a munkánk.

- **A koragyermekkorai intervenciós szemlélet** áthatja mindennapi tevékenységünket. A gyermek feltételek nélküli elfogadása, önmagához mért fejlődése, egyéniségének tisztelete a legfontosabb feladat. Fontos, hogy minden gyermek számára egyéni igényének és szükségletének megfelelő utat biztosítsunk, felfigyeljünk az átlagtól eltérő fejlődésmentet mutató gyermekek viselkedésére. Célunk a gyermekek fejlődésének elősegítése, a család kompetenciájának erősítése. A bölcsődevezetővel közösen minden kisgyermeknevelő feladata, hogy meglássa a gyermek esetleges lemaradását, fejlődésének megtorpanását. A kisgyermeknevelő magatartásával és a környezettel biztosítja az egészséges életvitelt, a gyerekek szocializációját, képességeik differenciált fejlesztését, érzelmi világuk gazdagítását, a szép iránti vonzalmuk kialakítását. Közösen kell dolgoznunk azért, hogy lehetőségeinkhez képest csökkentsük a lemaradást. Gyanújelek felismerése esetén a szülővel tapintatos beszélgetést kezdeményezünk, és felhívjuk a figyelmét a lehetőségekre. Kérheti az intézményünkben dolgozó pszichológus, a Pedagógiai Szakszolgálat utazó gyógypedagógusának segítségét. Az ő általuk elvégzett megfigyelés után a szülővel közös beszélgetésen ajánljuk fel a korai fejlesztés további lehetőségeit.

Különösen fontos lesz ennek a szemléletnek a kialakulása dolgozóink körében, hiszen minden csoportunkban lesz majd SNI-s, vagy korai fejlesztésre járó gyermek. Három kisgyermeknevelőnk önként vállalta a gyógypedagógiai asszisztensi képzést. Így velük bölcsődénkben öt dolgozó rendelkezik már ezzel a végzettséggel.

- **A családi nevelés elsődlegességének tisztelete** lehetővé teszi a gyermek elfogadását, megértését. Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család feladata. Az otthonról hozott szokások, hagyományok megtartása a bölcsődei nevelés során növelik a gyermek biztonságérzetét, megkönnyítik itt töltött napjait. Ezért kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a családlátogatás minél több családnál megvalósuljon. Lehetőséget biztosítunk a családnak a bölcsőde életébe való betekintésre. Ennek megfelelően nyílt napokat tartunk, közös eseményeket szervezünk. Hagyomány nálunk a Télapó ünnepség családi körben történő megtartása, gyermeknap alkalmából nagyszabású majálist rendezünk, ahol szívesen várjuk a család minden tagját, igényes szórakozási lehetőséget biztosítunk. Óvodába távozó

gyermekeink búcsú uzsonnája alkalmából betekintést kapnak a szülők az itt tanult dalok, mondókák ismeretébe is. Ezt a gyermekek sem tekintik megpróbáltatásnak, hiszen anyával vagy apával közösen mondják, éneklük az itt tanultakat. Bölcsődébe érkezés előtt nyílt napot tartunk, ahol ismerkedhetnek, betekintést nyerhetnek intézményünk életébe. A szülők a mindennapokban is bizalommal fordulhatnak kisgyermeknevelőink felé, napi beszélgetések, családi füzetbe történő bejegyzések által tájékozódunk, tájékozódnak gyermekük életéről. A szülővel történő beszoktatás megkönnyíti az elválást mind a szülő, mind a gyermek számára. Lehetőséget biztosít arra, hogy a szülő személyesen tapasztalja meg gyermeke bölcsődei életének minden mozzanatát. A gyermek számára a fokozatos elválás biztonságérzetet teremt, a kisgyermeknevelő ezen idő alatt betekintést nyer az otthoni szokásokba, megismeri az anya és gyermeke kapcsolatát. Érezze a szülő, hogy mindig bizalommal fordulhat a kisgyermeknevelő felé, ahol is megértéssel, segítő szándékkal találkozik.

- **A gyermeki személyiség tisztelete** elengedhetetlen minden itt dolgozó ember számára. Legfőbb kötelességünk, hogy az itt töltött idő alatt a gyermek minden segítséget megkapjon fejlődéséhez, kompetenciáinak fejlesztéséhez. *„Arra taníts, hogy önálló lehessen, hogy büszke lehessen magamra! Hogy elgondolkozzam rajta, hogy képessé váljak rá, hogy eldönthessem, hogy véghezvigyem. Én magam! Mert ez az út vezet el a gyermeki lét végső céljához, a boldog felnőtté válásig.”* (Maria Montessori) Ez az elv kell, hogy vezessen minden kisgyermeknevelőt napi munkája során. Segítő szeretettel emeljük köré a megfelelő környezetet, mert minél tökéletesebb a környezet, annál kevesebb beavatkozásra van szükség a felnőtt részéről. Arra kell törekednünk, hogy a gyermek mindent, amire képes, önállóan el is végezhesse.

Legfőbb szakmai célkitűzésünk segíti a gyermek személyes és szociális fejlődését, elfogadását társai iránt, a közösséghez való tartozás érzésének kialakulását, önállóságának fejlődését. A hagyományok őrzése egyfajta összetartozás érzését kelti, a közös ünnepek közös élményekkel gazdagítják mindennapjaikat. Mind a környezeti nevelés, mind a hagyományok őrzése minden gyermek számára nyújt lehetőséget ismeretek szerzésére, emocionális fejlődésükre egyéni szabadságuk figyelembevételével, a családi hagyományok tiszteletben tartásával.

- Ahhoz, hogy a gyermek színvonalas ellátásban részesüljön bölcsődei ellátása során, meghatározó **a kisgyermeknevelő személyiségének szerepe**. Ismernie kell a

korosztály életkori sajátosságait, saját személyiségének szerepét, a példamutatás fontosságát, saját készségeit, képességeit. Feladata a vezetés, az útmutatás, a segítségnyújtás, ennek megfelelően a gyermek maga erejénél fogva fejlődik, önállóan cselekszik. Nyitottnak kell lennie a folyamatos változásra, önképzésre. Őszintén vállalnia kell saját hiányosságait, törekednie kell azok kijavítására. Megfelelő szakmai kompetenciával kell szerveznie a reá bízott kisgyermekek mindennapjait, feladatait.

- A személyi és a tárgyi feltétel állandósága a bölcsődében segíti a gyermekek számára a **biztonság és a stabilitás** érzetét. Már a családlátogatás alkalmával megismerkedik a gyermek azzal a két kisgyermeknevelővel, akik gondoskodnak róla itt töltött ideje alatt. A beszoktatás első napjától a saját kisgyermeknevelője ismerteti meg a bölcsőde, a csoport életével, szokásaival. Fokozatosan veszi át az édesanyától a gyermekkel kapcsolatos teendőket, így ez alatt az idő alatt kialakul egyfajta bizalmi légkör, ami később kialakul a társ kisgyermeknevelő, és a gondozási egységben dolgozó kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajka iránt is. A személyi feltételek lehetőség szerint nem változnak a gyermek itt töltött ideje alatt. Ha mégis, a másik kisgyermeknevelő fokozatosan ismerkedve veszi át a gyermekek nevelését, gondozását. Az esetlegesen előforduló új helyzetekkel a gyermekekkel együtt a szülőket is megismertetjük. Fokozatosan szokik mind a gyermek, mind a szülő a változáshoz. A szülő bevonása megkönnyíti a gyermek újhoz való alkalmazkodását is. A tárgyi feltételek adottak, ezek változására csak egy-egy új bútor, játék vásárlása esetén kerül sor. Az évszakok változásával párhuzamosan alkotó tevékenységet végeznek a gyermekek, melynek eredményei ugyanúgy a csoportok dekorációjának részét képezik, mint a kisgyermeknevelők által készített tárgyak, díszítő elemek. A bölcsődei napirend nagy biztonságot nyújt a gyermekek számára. Az egymást követő események segítik azt, hogy ne rajtuk kívül történjenek a dolgok, hanem a napi ritmusban ők is tevékenyen vegyenek részt. A napirend kiszámíthatósága, állandósága beépül mindennapi életükbe, megismerik az események egymás utániségét, a mindig abban az időben történő cselekvéseket a reggeli érkezéstől, az étkezésen, a fürdőszobai és szabadidős tevékenységeken át. Ez kiszámíthatóságot, stabilitást nyújt számukra, az idő múlását, anya vagy apa jövetelét is ehhez tudja igazítani.
- A támogató, elfogadó környezet segíti a gyermek aktivitását és önállóságát. **A fokozatosság megvalósításával** érjük el, hogy a gyermek alkalmazkodni tudjon a változásokhoz, az új tevékenységekhez, helyzetekhez. A fokozatosság első lépcsőfoka

az anyával történő beszoktatás. Itt már a gyermek igényeire épülve valósul meg a bölcsődével való ismerkedés. Ezen idő alatt az édesanyával együtt ismerkednek az új környezettel, az itt dolgozó szakemberekkel, társaikkal. Már ebben az időben megkezdődik a napirend és a munkarend megismerése. A gyermek észrevétlenül, társait utánozva, édesanyja segítségével sajátítja el a bölcsődei élet napi ritmusát, szokásait. A gondozási műveletek átvétele fokozatosan történik, először csak megfigyeli a kisgyermeknevelő, majd a már otthon kialakított szokásokat, cselekvéssort átvéve végzi a gyermek gondozását. A gyermek egyre inkább érzi, hogy részese környezetének, konkrét tapasztalásokra tesz szert, „felszívja” környezetéből az ismereteket. Észrevétlenül alkalmazkodik társaihoz, biztonságérzete fokozódik. A fokozatosság elvének megvalósítása különösen fontos a bölcsődei beszoktatás folyamata során. Az adaptáció menete minden gyermek egyéni tűrő- és alkalmazkodó képességének figyelembevételével történik. A környezet átláthatósága, a szabad játéktevékenység lehetősége növeli aktivitását, fejleszti személyiségét, önállóságát. Minden új tevékenységi formát megelőz a kisgyermeknevelő akár többszöri személyes bemutatása. Lehetőséget kell nyújtani arra, hogy egy-egy tevékenységsort akár lassúbb tempóban ismerjen meg a gyermek, időt kell nyújtani annak rögzülésére. Fontos, hogy a gyermek jól érezze magát közösségében, a kisgyermeknevelő nyerje el a gyermek bizalmát. Eredményeket csak ezen feltételek meglétekor érhetünk el.

- Ha a gyermek érzi az elfogadást, magabiztossá válik. Ennek legfontosabb eleme **az egyéni bánásmód érvényesítése**. Jó munkát csak úgy lehet végezni, ha a kisgyermeknevelő feltétel nélkül el tudja fogadni a gyermeket, figyelembe veszi egyéni fejlődési ütemét, a családjából magával hozott szokásait, kulturális, vallási hovatartozását. Ehhez szüksége van a feltétel nélküli elfogadásra, személyiségének tiszteletben tartására, fejlődésének önmagához történő mérésére. Minden gyermek személyisége más, ennek elfogadása alapfeltétele az eredményes munkának, a bölcsőde és a család jó kapcsolatának. Már a bölcsődébe kerülés előtti nyílt napon lehetőség nyílik arra, hogy a szülő minden kisgyermeknevelővel megismerkedhessen. A beiratkozásnál amennyiben lehetséges, kérheti azt a szakembert, akit a legmegfelelőbbnek lát gyermeke ellátására. A közös egymásra találás nagyon fontos a család és a bölcsőde életében. A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes légkört biztosít a gyermek számára, ahol odafordulással, figyelemmel, egyéni igényeinek tiszteletben tartásával fordul a gyermek felé. Fontos, hogy a gyermek minden

pillanatban érezze a feltétel nélküli elfogadást, még akkor is, ha fejlődése lassúbb társaiénál. A kisgyermeknevelő biztosítja számára a fejlődés lehetőségét, segíti a beilleszkedésben, nyugodt légkört biztosít számára. Sajátos nevelési igényű gyermek esetében nagyon fontos a kisgyermeknevelő és a gyermeket fejlesztő pedagógus együttműködése. Igyekszünk megteremteni az eltérő fejlődésű gyermekek számára a fejlődés lehetőségét a bölcsőde falain belül is. Ezeknek a különleges feladatoknak a minél színvonalasabb ellátása céljából több kisgyermeknevelőnk vett már részt ezt segítő tanfolyamon. Az eltérő fejlődési ütemű gyermekekkel kapcsolatban fontos feladatunknak tartjuk, hogy minél jobban el tudjuk fogadtatni őket társaikkal. Törekszünk felkészíteni a gyermekeket egymás igényeinek tiszteletben tartására, egymás elfogadására. Bölcsődénkben vegyes csoportok működnek, ami tapasztalataink szerint jó hatással van a gyermekek érzelmi fejlődésére. A nagyobbak folyamatos figyelemmel kísérik a kisebb gyermekek fejlődését, óvják őket, személyes példamutatásukkal segítik fejlődésüket. A kisebb gyermekek számára a nagyobbak észrevétlenül is megtanítják a bölcsődei szokásokat, biztonságérzetet nyújtanak. Ha a gyermek érzi az elfogadást, magabiztossá válik. Hagynunk kell tőlünk függetlenül, a mi példánkat követve tanulni. Lehetősége van hibát elkövetni, nekünk pedig segítenünk kell annak kijavításában.

➤ Mindennapi munkánk során kiemelt jelentőséggel bírnak a különböző **gondozási helyzetek**.

Olyan szintű bizalom kiépítésére van szükség gyermek és az őt ellátó felnőtt között, melyben a gyermek biztonságban érzi magát, érzi az őt gondozó szeretetét, feltételek nélküli elfogadását, segítő szándékát. A tevékenységi sorban legintimebb helyzetek a gondozási műveletek, melyeknél tulajdonképpen az eddig őt gondozó édesanya szerepét vesszük át. Emiatt is nagyon fontos a beszoktatás fokozatosságának betartása, az édesanya tevékeny részvétele ezen idő alatt, a gondozási műveletek fokozatos átvétele. A gondozási folyamatok során is nevelünk, a nevelési folyamatok beleszövődnek gondozási tevékenységünkbe. A nevelési folyamatok minden tevékenységünkben megjelennek. A gondozási folyamatok során kiemelten érvényesül az egyéni bánásmód elve is, hiszen ezekben a percekben a kisgyermeknevelő csak egy kisgyermekkel van közvetlen kapcsolatban. Ezen idő alatt csak rá figyel, az ő igényei teljesülnek. Fokozatosan, türelemmel, a gyermek számára megfelelő időt biztosítva történik a pelenkacsere, a WC vagy bili használata, a

kézmosás, a törölközés, a fésülködés tevékenysége, az udvarra való kimenetelnél és onnan való beérkezésnél az öltözködés, vetkőzés, cipőcsere. Ezekben a helyzetekben a kisgyermeknevelő a gyermekkel szemben, vele egy magasságban ül, kellő időt hagy a gyermek számára az önálló cselekvésre, a gyermek kérésére segítséget nyújt, biztatja az önálló tevékenységre. A kisgyermeknevelő teljes figyelemmel, empátiával fordul a gyermek felé, halk beszéddel kísért mozdulatai biztonságot nyújtanak.

- A bölcsődében eltöltött idő alatt alapozódnak meg azok a **kompetenciák**, melyek fontos szerepet játszanak a gyermek kognitív, érzelmi és társas viselkedésének fejlődésében. A mindennapi szabad játéktevékenység, a tevékenységek felajánlása az önállóság fejlődését biztosítja. A különböző tevékenységek folyamán a gyermek, választási lehetőséget kap arra nézve, hogy az őt legjobban érdeklőt végezhesse. A játékok elérhetővé tétele a gyermek számára folyamatos lehetőséget biztosít a döntésre, és annak megváltoztatására is. A használható, rendezhető, össze-, és visszarakható tárgyak kimeríthetetlen vonzerőt nyújtanak a tevékenységre, magukban rejtik az önkontroll lehetőségét azt, hogy kudarcok nélkül szerezzenek tapasztalatot a gyermekek. Elvünk, hogy a kisgyermeknevelő segítségével minél több teendőt maguk végezzenek el úgy, mint az öltözködés, környezetük rendben és tisztántartása, étkezés. A nagyobb gyermekeket már bevonjuk különböző tevékenységekbe (pld. terítő lerakása az asztalokra, papír zsebkendő hozása, szalvéta hajtogatása), amelyek számukra játékos formában nyilvánulnak meg. Önállóságuk fejlődik a szobatisztaság felé vezető úton, az öltözködésnél, vetkőzésnél, játékok elpakolásánál. A Téli érkezése előtti pogácsa- és a karácsonyi készülődés idején történő mézeskalács sütésénél lehetőséget biztosítunk arra, hogy önállóan gyúrják, szaggassák a tésztát, ők helyezték a tepsire. Az önállóan elvégzett munka nagy örömet tud szerezni számukra, növeli önbizalmukat, az „ezt már én is tudom” érzését. A csoportszobákban és az udvaron kialakított környezet biztosítja számukra az egész napi aktivitás lehetőségét. Mozgásfejlesztő játékok mellett lehetőségük van asztalnál kirakózni, gyöngyöt fűzni, pötyizni, szőnyegen legoból. építőkockából építkezni, a puha sarokban babázni, képeskönyvet nézegetni. A finommotorika fejlesztése többféle anyag, tevékenység biztosításával történik. Rossz idő esetén szobai tevékenységek alkalmával rajzolhatnak, téphetnek, ragaszthatnak, gyurmázhatnak, nyírhatnak. Az építő játékok mindezek mellett fejlesztik kreativitásukat, logikájukat, megoldó képességüket. A nagymozgásos tevékenységekre lehetőség nyílik udvarunkon motorozással,

futkározással, mászókézással. Tornaszobánkban rossz idő esetén biztosítunk lehetőséget a mászásra, hintázásra, csúszdázásra.

Minden esetben egyénileg döntenek az őket érdeklő tevékenységek elvégzéséről, élvezve a kisgyermeknevelő figyelmét és támogatását. A kisgyermeknevelő élményszerzésre nyújt lehetőséget egy-egy tevékenység megtervezésével, saját példamutatásával. Türelmet és elég időt kell biztosítani ahhoz, hogy a gyermek tanuljon. Hagyni kell önállóan tevékenykedni. Ha nem kér segítséget, hagyjuk, hogy hibáit egyedül javítsa ki.

5. Feladatellátás részletes szakmai tartalma

5.1 Gyermekképünk:

Bölcsődénkben elsősorban nyitott, kiegyensúlyozott gyermekeket szeretnénk nevelni, akik:

- pozitív énképpel rendelkeznek,
- képesek saját kíváncsiságuk által tanulni, fejlődni,
- leljenek örömet az ismeretszerzésben, kreativitásban, önmaguk fejlesztésében,
- konfliktusaikat, problémáikat életkoruknak megfelelően képesek kezelni,
- felfedezik a természet szépségeit,
- ismerjék, szeressék és védjék a természetet,
- megtanulják óvni környezetüket,
- szeretettel fordulnak az őket körülvevő világ felé,
- fő tevékenységük a szabad játék,
- kezdődő társas kapcsolataik pozitívan alakuljanak.

5.2 A bölcsődei nevelés feladata

A bölcsődei nevelés feladata a gyermekek napközbeni ellátásán túl, hogy az itt nevelkedő gyermekek elsajátítsák azokat a készségeket és képességeket, melyek segítik őket alkalmazkodni a körülöttük lévő környezet változásaihoz, saját kulturális környezetükben való kiegyensúlyozott viselkedésben, eligazodásban. A bölcsődei intézmény családbarát intézményként hozzájárul a családok életminőségének javulásához, a koragyermekkori

intervencióval összhangban prevenciós tevékenységet végez a kisgyermekre és a családjára kiterjedően.

- **A családok támogatásában, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztésében** a bölcsőde, mint a kisgyermekes családokkal elsőként kapcsolatba kerülő gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok megerősítésével, kiemelésével valósul meg. A kisgyermek harmonikus fejlődésének alapja a bölcsőde és a család közötti bizalom létrejötte, a kisgyermeknevelő támogató, megértő magatartása, a nevelés összhangja. A kisgyermeknevelő tiszteletben tarja a szülő elsődlegességét a gyermek ismeretében. A szülő és a család tudja közvetíteni a gyermek szokásait, igényeit, szükségleteit. A kisgyermeknevelő ezek ismeretében képes az egyéni, differenciált bánásmód megvalósítására, a szülők igényeihez igazítva, saját szaktudását, tapasztalatát alkalmazva átadni ismereteit a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatban.

Családképünk:

- A család a gyermek elsődleges közege, vele egységben kell szemlélni, elfogadni.
 - Minden család egyedi, sokszínű. Elfogadással, esetleges segítő szándékkal fordulunk feléjük, megőrizve identitásukat.
 - Hiszünk a szülő meghatározó szerepében, szeretetének őszinteségében.
 - A gyermek eredményes nevelése-gondozása csak a család és a bölcsőde által összehangolt, a gyermek érdekeit szem előtt tartó, támogató rendszerben valósítható meg.
- **Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása**

A bölcsőde, mint gyermekintézmény feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, annak dokumentálása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges biztonságos, átlátható és egészséges környezet megteremtése, az életkornak megfelelő mozgás és táplálék biztosítása.

Egyre sűrűbben tapasztaljuk azt, hogy a hozzánk érkező gyermekek nem életkoruknak megfelelően táplálkoznak.

Sok családban idő vagy pénz hiányában egyféle „felnőtt” ételt főznek.

Ez a táplálék nem mindig fedezi a bölcsődés korú gyermek igényeit.

Az egészséges életmódra való nevelés érdekében:

- a szülők nap, mint nap tájékozódhatnak a gyermekek bölcsődei érendjéről,

- a kisgyermeknevelők tanácsot, felvilágosítást adnak az érdeklődő szülőknek a bölcsődében készített táplálékkal, annak összetevőivel kapcsolatban,
- szülői értekezleten nemcsak hallanak az ennek a korosztálynak megfelelő ételféleségekről, hanem meg is kóstolhatják az aznapi teljes menüsört,
- az esetleges emésztőszervi megbetegedésekre, felhívjuk a szülők figyelmét, és közösen próbálunk megoldást találni,
- a korszerű csecsemő és kisgyermek táplálási elveket figyelembe véve idénynek megfelelő, mennyiségileg elegendő, minőségileg helyes összetételű, megfelelő konyhatechnikai eljárással, a higiénés követelmények előírásai alapján saját főzőkonyhánkban készített, intézményünk ételmezésvezetője által kiírt ételféleségeket fogyasztanak a gyermekek,
- törekszünk a helyes higiénés szokások kialakítására,
- a rosszul-, vagy alultáplált gyermekekre külön gondot fordítunk, figyelemmel kísérve, hogy a gyermek elegendő ételhez jutott-e a napi étkezések alkalmával, felhívjuk a szülők figyelmét a kornak megfelelő helyes táplálkozásra,
- helyes étkezési szokásokat alakítunk ki,
- családi egészségnapot szervezünk,
- a só szoba egészségmegőrző lehetőségeit maximálisan kihasználjuk,

A gyermek mozgásfejlődésének segítése érdekében:

- tornaszobát alakítottunk ki, ahol kis csoportokban télen is lehetőség nyílik a mozgásra,
- a megújuló bölcsőde tárgyi eszközeinek kiválasztásakor több nagymozgásos játékot vásároltunk,
- a kisgyermeknevelők személyes példamutatásával csinálunk kedvet a gyermekeknek a mozgástevékenységekhez,
- bevezetjük a heti egyszeri „bölcsitornát” ,
- szülői értekezleteken felhívjuk a szülők figyelmét a mozgás, a játék fontosságára, tanácsokat adunk a mozgásfejlesztő, kornak megfelelő játékok vásárlásához,
- a gyermek szükségleteihez igazodó, nyugodt, folyamatos gondozást biztosító rugalmas napirendet alakítunk ki,

- biztonságos, tevékenységre motiváló mozgásteret biztosító környezet megteremtésével, korcsoportnak megfelelő játékkészlet biztosításával, ennek folyamatos bővítésével segítjük őket,
- rendszeres, szabad levegőn tartózkodással, sokoldalú mozgás-, és játéktevékenységet biztosító, korcsoportnak megfelelő, biztonságos és változatos játékeszközökkel felszerelt bölcsődei udvar kialakításával, mely megfelel a játszótéri eszközök biztonságáról szóló jogszabályban foglaltaknak,
- szülői értekezletek és szülő-kisgyermeknevelő találkozók alkalmával felhívjuk a figyelmet a mozgás, a szabad levegőn tartózkodás, a tápanyagdús, életkornak megfelelő ételféleségek fogyasztásának fontosságára

Bölcsődei szakmai programunkban kiemelt helyet tölt be a gyermekek mozgás- és játékfejlődésének segítése.

Mivel intézményünk lakótelepen helyezkedik el, sok gyermek mozgás igényének biztosítása csak a bölcsődében lehetséges, hiszen a lakótelepi játszóterek nem elégítik ki a bölcsődés korosztály igényeit.

- **Az érzelmi és társas kompetenciák** fejlesztése szétválaszthatatlan mindennapi tevékenységünktől.

A gyermek bölcsődébe kerülésekor elszakad az otthoni zárt közösségtől, melyben mindennapjait élte. Meg kell tanulnia alkalmazkodni társaihoz, az egyéni, később a bölcsőde napirendjéhez, szokásaihoz. A hétköznapi rutinja, a kisgyermeknevelő empátiája és személyes példamutatása, nagyban hozzájárul ennek megkönnyítéséhez. Az egymás mellett történő játék során megtanulják tisztelni egymás alkotásait, egymás igényeit. Fejlődik az összetartozás, az egymásra figyelés, az önfegyelem és a felelősségtudat érzésük. A kisgyermeknevelő elvárások helyett érzelmi biztonságot, védettséget nyújt, tiszteli a gyermek kialakuló világvilágát, áttekinthetővé teszi a mindennapi cselekvések világát a gyermek körül. A közös ünnepekkel, tevékenységekkel erősödik az összetartozás érzése. Lehetőséget kapnak arra, hogy részt vegyenek a hétköznapi tevékenységekben, ez erősíti önbizalmukat. A kisgyermeknevelők a csoportban élés helyzetében is biztosítják a gyermekek számára egyéni szükségleteik kielégítését.

- **A megismerési folyamatok** beleszövődnek a bölcsődei élet minden percébe, hiszen a gyermekek a mi példamutatásunkkal, segítségünkkel ismerik meg az őket körülvevő világot. A mindennapi tevékenységek halk magyarázattal kísérése biztonságot nyújt

számukra, érzik kisgyermeknevelőjük odaforduló figyelmét, támogatását. Tevékenységük által ismerkednek a formákkal, anyagokkal, természeti képződményekkel. Játéktevékenységük által megtanulnak különböző alakzatokat összeilleszteni, formákat kirakni. Megismerik a rajzolás, festés, ragasztás, nyírás technikáját. Szerepjátékok közben ismerkednek, utánozzák a felnőttek tevékenységét. A szabad levegőn való tartózkodás alatt ismerkednek a környezeti változásokkal, évszakokkal, a természetes környezettel. Tapintással és látással tanulnak a különböző anyagokról, megismerkednek az idény gyümölcsökkel, zöldségekkel. Kóstolásuk során megismerik ízüket, illatukat. A csoportszobában található különböző anyagok, tárgyak, tiprókák, matató falak segítségével tapintásuk, talpérzékelésük, kézügyességük, megoldóképességük fejlődik, alakul. Mindenképpen elsődleges, hogy a megismerési folyamatok a kisgyermeknevelő segítségével, magyarázatával történjen. Lehetőséget kell nyújtani minden gyermek számára fejlettségi szintjéhez mérten, az ismeretek elsajátítására.

„Minden gyermek egyedi, és mint ilyen, joga van elvárni személyisége tiszteletben tartását.

Szüksége van arra, hogy saját ritmusának megfelelően éljen és pihenjen.

Joga, hogy ne legyen mindig tiszta és tökéletes.

Joga van hibázni.

Szüksége van a feltalálásra és alkotásra.

Szüksége van esztétikai érzelmekre. Joga van bármiféle tudás megszerzésére.”

Celestin Freinet

6. Kiemelt szakmai célkitűzésünk:

6.1 A környezeti nevelés

Sok olyan tevékenységre ad lehetőséget, melyek szélesítik a gyermek, világról alkotott képét, segítik társai elfogadását és tiszteletben tartását, erősítik a közös tevékenység fontosságát, örömeit. Olyan élményeket nyújtanak, melyek tágítják ismereteit környezetük iránt, de figyelembe veszik egyéniségüket, igényeiket. Igyekszünk értékeket közvetíteni számukra egy-egy tevékenység alkalmával, megismertetni őket a körülöttük lévő világgal, annak változásaival.

Célunk, hogy ismerjék és szeressék a természetet. Udvarunk lehetőséget nyújt arra, hogy megismerkedjenek az őket körülvevő természettel. A természet változásán keresztül

ismereteket szerezzenek növényekről, bogarokról, időjárásról. Lehetőséget nyújtunk kreativitásuk kibontakoztatására egy-egy termény felhasználásánál, különböző anyagokból képzéskészítésnél, gyurmázásnál. Manuális készségük fejlődik a természetes anyagokkal történő ismerkedés során. A kisgyermeknevelő személyisége döntő szerepet játszik, hiszen játékos formában adja át az ismereteket, mely közös élményként hat a gyermekekre.

Célunk, hogy minden szobában kialakítsunk egy Montessori sarkot, ahol a kisgyermeknevelők által készített játékokkal tevékenykedhetnek.

Milyen formában valósítjuk ezt meg?

- megismerkednek a közeli piacról vásárolt, évszakoknak megfelelő zöldségekkel, gyümölcsökkel, ezeket közös tevékenység formájában megpucolják, megkóstolják, megismerik formájukat, illatukat, ízüket,
- különböző terményekből ragasztással képeket készítenek,
- közösen sütőtököt faragunk, lámpást készítünk,
- az udvari játék alkalmával megfigyelhetik, hogyan változnak a fák, bokrok levelei a különböző évszakokban,
- bölcsődei konyhakertet alakítunk ki, ahol felelősséget vállalnak az általuk gondozott növényekért, erősödik a csapatszellelem, a finommotorika, a türelem és a felelősségérzet,
- a csoportszobákban környezetbarát eszközök használata, dekorációk készítése,
- gyermekek, szülők által gyűjtött termények vizsgálata, felhasználása,
- az állatok világnapja alkalmából kisállat simogatót tervezünk,
- A Madarak és fák napja alkalmából ismerkedés a lakótelepen megjelenő madarakkal, a körülöttünk lévő fákkal,
- a víz világnapján beszélgetés a víz tulajdonságairól, felhasználásáról, képpárosítás,
- a szülőkkel közösen alakítottunk ki udvarunkon egy taposó ösvényt,
- közvetlen környezetük rendjéért, tisztaságáért való felelősségtudat fejlesztése,
- a faliújságokon rendszeresen jelentetünk meg évszakhoz kapcsolódó verseket, mondókákat, gyermekek által készített rajzokat.

6.1.1 Alkotó tevékenység:

„Ha a kisgyermek szabadon nyúl a tapasztalatokért, átéli az életet.”

(Bólyai Farkas)

Maga a tevékenység a gyermek számára az öröm forrása. Ezek segítségével kreativitása, problémamegoldó képessége fejlődik, segít feldolgozni és kifejezni érzelmeit. Alkotásaik elismerésével és megbecsülésével segítjük érdeklődésének fenntartását, növeljük önbizalmát.

Tervezett tevékenységek:

- levelek és különböző termések gyűjtésével a szobákban alkotó tevékenységeket végeznek, ragasztanak, válogatnak, csoportosítanak,
- télen az udvari játékon kívül havat hozunk be a csoportszobákba, hogy megfigyelhessék a hó halmazállapot változását hő hatására
- tavasszal közösen ültetjük a virágokat ládába, virágágyásba,
- növényeket csíráztatunk (bab, borsó, kukorica), melyek fejlődését nyomon követhetik, ők maguk gondozzák,
- anyák napja előtt hagymás növényt ültetünk (tulipán, nárcisz, jácint), mellyel ők köszöntik édesanyjukat.

Fontos, hogy a környezet változásai megjelenjenek a csoport szobákban, ezért évszaknak megfelelő dekorációt készítünk közösen a gyermekekkel lehetőleg természetes anyagokból, évszak-, és időjárásablát helyezünk el, melyen, nyomon követhetik a természet változásait.

6.1.2 Tanulás:

Tapasztalatot és információt szereznek, melynek legfontosabb irányítója a természetes kíváncsiság.

A különböző érzékelési folyamatok fejlesztésére készült eszközökkel a gyermekek összehasonlítanak, hasonlóságokat és különbségeket állapítanak meg. Újra és újra gondolkodási műveleteket végeznek kezdetben cselekvéssel, próbálkozással, később tudatosan, a megoldás ismeretében.

- nagy gondot fordítunk arra, hogy rajtunk keresztül vegyék észre a gyermekek, mennyire fontos környezetünk tisztán tartása, a nagyobbak már besegítenek a rendrakásba, egy-egy tevékenység utáni elpakolásba,
- önmaguk tisztán tartása a cipőcserétől a kézmosásig megtanítja számukra, hogy önmagunk higiéniájával védjük környezetünk tisztaságát,
- öntögető játékokkal tapasztalják meg a víz tulajdonságait, egyben fejlődik mozgáskoordinációjuk, koncentrációjuk és pontosságuk,
- tisztogató játékok során megtapasztalják a szivacs, a különböző tárgyak (nagyobb kavics, falap, műanyag felület, nagyobb termések: gesztenye, dió) tulajdonságait,

- fakeretek segítségével játékosan sajátítják el a cipzár, a fűző, a gombolás, a patentolás technikáját,
- a papírszínház sok lehetőséget nyújt akár a környezeti nevelésre, akár a hagyományőrzésre játékos formában,
- állatok, növények képeiről lapozgatókat készítünk, melyekből nem csak magát az állatot vagy a növényt ismeri meg, hanem annak részeit, fejlődését, élőhelyét.

6.2 A zenei nevelés

Beépül mindennapjainkba, hiszen folyamatosan az évszaknak, az ünnepeknek vagy éppen az adott tevékenységnek megfelelő dalokkal, mondókákkal kísérjük tevékenységeinket. Egy-egy egyszerűbb népdalt beépítünk mindennapi tevékenységünkbe, egy-egy ünnephez kapcsolódóan.

Különböző érzékfejlesztő eszközökkel (csörgő dobozok, melyek terményekkel vannak megtöltve, ezért más-más a hangjuk), a környezet hangjainak megfigyelésével, megnevezésével, hangok utánzásával fejlesztjük hallásukat. Legyen szó akár vigasztalásról, akár a testrészekkel való ismerkedésről, akár mozgástevékenységről, ezeket mindig dalokkal, mondókákkal kísérjük. Kisgyermeknevelőink folyamatosan bővítik tudásukat, egy-egy új dalt vagy mondókát megosztanak egymással. A furulya használata is elkezdődött, rendkívül élvezik a gyermekek. Szinte minden kisgyermeknevelőnk elvégezte a Ringató tanfolyamot. Nagy örömmel jönnek a szülők egy-egy ilyen találkozóra. Mindig megosztjuk velük azokat a dalokat, mondókákat, melyek itt elhangzanak. Több nyílt napunkat is ennek keretében szervezzük.

A zenei nevelés keretében tervezünk összeállítani egy szülőknek szóló kiadványt, melyben a legkedveltebb dalokat, mondókákat ismertetjük meg velük.

6.3 Hagyományőrzés:

A szabad játéktevékenység során történő környezeti neveléssel ismerkednek meg a népi hagyományokkal, ünnepekkel. A hagyományőrzés és a környezetvédelem rendszeres és tudatos beépítésével a bölcsődei nevelő munkába érzelmi, esztétikai, erkölcsi nevelés valósulhat meg. Népmeséinken, népi mondókáinkon keresztül anyanyelvi nevelést, a nevelés komplex részeként alkalmazunk mindennapjainkban.

A közösen átélt ünnepek érzelmi kötődést jelentenek, emiatt több ünnepségünket közösen a családtagokkal tartjuk. A zenei anyanyelvet alapozzuk meg dalos játékaikkal, a népdalokkal.

A mozgásos népi játékok az egészséges testi fejlődést segítik, ezzel párhuzamosan a mozgás- és értelmi fejlődést is.

- farsangi ünnepséggel indul az év, ahol a csoportok jelmezbe öltöznek, körbejáráják a többi csoportot, farsangi dalokat, mondókákat énekelve felvonul a forgatag,
- közös fánksütés és kóstolás a szülők részvételével,
- tavasszal virágba borul a környezetünk, jó lehetőség ez arra, hogy tavaszi népdalokkal ismerkedjenek a gyermekek,
- virágok ültetésével szépítjük környezetünket,
- húsvéti ünnepet tartunk, amikor is a kisfiúk kölnit hoznak, a kislányok pedig csoki tojással köszönik meg a locsolást. Ilyenkor tojást is festünk, a bölcsőde udvarán tojáskeresésben vehetnek részt. Húsvétváró délutáni összejöveteleket tartunk a szülőkkel közösen.
- anyák napjára mindig olyan ajándékot készítünk, amiben benne van a gyermekek személyisége, akár kézlennyomat, akár egy festés formájában,
- gyermeknapunk megrendezése mindig az egész család részvételével zajlik a bölcsőde udvarán, ilyenkor családi majálist rendezünk,
- az őszi ünnepkörhöz kapcsolódóan szüreti mulatságot rendezünk, töklámpást faragunk, mustot préselünk, a gyermekek pogácsát szaggatnak, melyet a konyhán sütünk ki
- mikulás ünnepségünk is a szülők részvételével és segítségével történik, előtte már sok dal, mondóka előkerül, egyszer-egyszer pedig a Télapó is megjelenik a csoportszobák ablakában,
- karácsony előtt mézeskalács sült nálunk, a tésztát nyújtják és szaggatják a gyerekek, majd a bölcsőde konyháján kisütjük. Adventi programokat szervezünk a családtagoknak.

7. Szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása

Bölcsődénkben dolgozó szakembereink számára folyamatosan biztosítjuk a képzés lehetőségét. A DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye által ajánlott tanfolyamokon, tréningeken, szakmai napokon, műhelymunkán vehetnek részt. Ezeken túl a helyi kisgyermeknevelői összejöveteleinken, melyeket havonta tartunk, egy-egy gyermekeket érintő témát vitatunk meg, dolgozunk fel, ezek alkalmával megbeszéljük a közös tevékenységeket, fő szakmai célkitűzésünk megvalósítását. Alkalom nyílik arra, hogy tanácsokkal, jó ötletekkel lássuk el egymást gyermeknevelési kérdésekben.

A tanfolyamokon résztvevő kollegák megismertetik a többiekkel az ott hallottakat. Ilyenkor adják át egymásnak kisgyermeknevelőink egy-egy dal, mondóka, bábjáték ismeretét. Biztosítjuk a továbbtanulás lehetőségét, a már végzett kisgyermeknevelők jegyzetekkel, tanácsokkal látják el a most tanulókat. Házi könyvtárunkat folyamatosan fejlesztjük, melyet nemcsak mi, hanem a szülők is szívesen használnak.

Egymás szakmai látogatása lehetőséget teremt a bölcsődében folyó munka összehangolására, egymás elismerésére.

7.1 Szakemberképünk:

A kisgyermeknevelő személyisége meghatározó, aki:

- Fogékony a gyermeki világra, szeretettel, empátiával fordul feléjük.
- Szívesen tanul, képzi magát, nyitottsággal fordul a gyermeki világ felé.
- Rendelkezzon jó humorérzéssel.
- Alkotó tagja a bölcsőde közösségének, képes önállóan véleményt formálni.
- A gyermekek mindennapjait színes, fejlesztő hatású játéktevékenységgel tölti ki.
- Segít megismerni a gyermeknek önmagát.
- Alapozza meg a gyermekben megfelelő viszonyulását az őt körülvevő világhoz szocializáció, egészségnevelés, környezeti nevelés tekintetében.
- Találja meg azt a pillanatot, amikor a gyermek segítséget igényel.
- Épp annyi segítséget nyújtson, amennyire a gyermeknek szüksége van.
- Kommunikációja érthető, segítő szándékú mind a gyermekek, mind a szülők irányában.
- Érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat kialakítására képes minden kisgyermekkel.
- Viselkedése példamutató a gyermek és a szülő számára is.
- Konfliktusokat és problémákat minden téren humánusan tud kezelni.
- Elfogadja és tiszteletben tartja a gyermek és család etnikai, vallási hovatartozását, a bölcsődei lehetőségekhez mérten alkalmazkodik a család szokásaihoz.
- Munkáját átszövi a tudatosság.
- Elfogadó mind a gyermekkel, mind a családdal szemben.
- Befogadó minden gyermekkel szemben, munkája során figyelembe veszi a családok gyermekükkel kapcsolatos kívánságait, a család hagyományait.

8. A bölcsőde kapcsolatrendszere:

➤ **Családok**

Bölcsődénk napi kapcsolatban áll a szülőkkel, társadalmi munka keretében szépíthetik gyermekük környezetét, családlátogatások és nyílt délutánok alkalmával lehetőséget nyújtunk a kötetlen ismerkedésre. Szülői értekezleteken, nyílt napokon, családi fűzetből, faliújságról kapnak tájékoztatást a bölcsődében folyó munkáról.

Mindhárom gondozási egységünknek van zárt Facebook csoportja, ahol naprakészen tájékozódhatnak a szülők a legfontosabb eseményekről.

➤ **Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézménye tagintézményei**

Havi rendszerességgel történő vezetői értekezletek alkalmával, egy-egy közös feladat, célkitűzés esetén személyesen, ill. telefonon, szakmai megbeszélések, tapasztalatcsere formájában.

➤ **Óvodák**

Éves rendszerességgel találkozunk a Karácsony György utcai, az Angyalkert, a Faraktár utcai és a Kemény Zsigmond utcai óvodák képviselőivel szülői értekezleteken. Ezekkel az óvodákkal folyamatosan jó kapcsolatot ápolunk. A Karácsony György utcai óvodából gyermeknapunkon fogadjuk a nagycsoportos óvodásokat, akik előadásukkal színesítik ezt a délutánt. Fontosnak tartjuk, hogy óvodába távozó gyermekeink minél könnyebben alkalmazkodjanak a változásokhoz. Gyakran átlátogatunk a Karácsony György utcai óvodába, onnan pedig visszalátogatnak hozzánk régi bölcsődéseink. A két intézmény között olyan tartalmas, együttműködő kapcsolat kialakítására törekszünk, mely lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését és a gyermekek érdekében szakmai konzultációra is lehetőséget ad.

Kapcsolattartásunk formái:

- a Karácsony György utcai óvodával napi kapcsolatban állunk,
- a Mikulás közeledtével volt bölcsődéseink adnak rövid műsort a leendő ovisoknak,
- az új nevelési év közeledtével átlátogatunk az óvodába, ahol a leendő kiscsoportos óvónők műsorral és a gyermekek által készített ajándékkal várják a leendő óvodásokat,
- gyermeknapunkon az ovisok tánccal, énekkel színesítik a programot,

- minden évben az óvodai beíratás előtt szülői értekezletet tartunk, ahol négy óvoda képviselőjében a jelenlévő óvónők tájékoztatják a szülőket az őket érdeklő kérdésekben, és bemutatják óvodájukat.
- **Házi gyermekorvosok, területi védőnők**
Rendszeres munkakapcsolatban vagyunk a gyermekek otthoni ellátásának javítása érdekében, szociálisan rászoruló gyermekek bölcsődei elhelyezése miatt.
 - **A Hajdú Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat és Szakmai Szolgáltató Intézet**
Fontos feladatunk az erre rászoruló gyermekek fejlődésük érdekében történő fejlesztés feltételeinek biztosítása, szülei figyelmének ráirányítása gyermekük problémájára.
 - **Debrecen Megyei Jogú Város Család- és Gyermejjóléti Központja**
Kapcsolatban állunk gyermekeink családgondozóival, több gyermek érkezett javaslatukra. A Fényes udvarban működő családsegítő intézményben dolgozó szakemberekkel és védőnőkkel jó kapcsolatban állunk.

9. A bölcsődénk szülőkkel való kapcsolattartási formái:

- **nyílt nap, első szülői értekezlet:**
A család bölcsődénkkel való találkozása a nyílt napra történő látogatással kezdődik. Ezen a napon mind a szülő, mind a gyermek ismerkedhet magával a hellyel, az itt dolgozó szakemberekkel, az itt folyó munkával. Lehetőség nyílik közös tevékenységre, személyes beszélgetésre a kisgyermeknevelőkkel és a bölcsőde vezetőjével. Az első szülői értekezleten a tagintézmény vezető ismerteti a bölcsőde általános és helyi szokásait, szakmai programját, munkatervét. Itt nyílik lehetőség arra, hogy személyesen találkozzanak a gyermeküket gondozó-nevelő kisgyermeknevelőkkel.
- **családlátogatás:**
A családlátogatás alkalmával a kisgyermeknevelők otthoni környezetben látják a gyermeket, megfigyelik szokásait, a családban elfoglalt helyét. Benyomásokat szereznek a szülők nevelési gyakorlatáról. A családi közegben való személyes találkozás lehetőséget nyújt a szülő és a kisgyermeknevelő közötti bizalmasabb kapcsolat megalapozására. A szülők tájékoztatást kapnak a beszoktatás menetéről.
- **családi füzet:**

A beszoktatás után a gyermek családi füzetében olvashatnak az eltelt idő alatt történt eseményekről, a gyermek változásáról, bölcsődei életéről. Az egy éven aluli gyermekek szülei havi értesítést kapnak gyermekük nálunk töltött napjairól. A nagyobb gyermekekről háromhavonta készítünk beszámolót. Kérni szoktuk a szülőket arra, hogy ők is írják le otthoni tapasztalataikat, élményeiket. Ezt szívesen megteszik. A családi füzetben bejegyzést készítünk az ünnepek, születés- és névnapok alkalmából.

➤ **faliújság:**

A fontosabb események időpontját, tartalmát az átadóban elhelyezett faliújságról ismerhetik meg. Itt készítünk ismertetést a jeles napokról, a környezetvédelem általunk gyakorolt protokolljáról.

➤ **szülői értekezlet:**

Bizonyos időközönként szülői értekezletet tartunk, ahol az általános beszámoló után a szülők személyes beszélgetést folytathatnak a kisgyermeknevelőkkel. Egy-egy a szülőket és a gyermekeket egyaránt érintő kérdés megbeszéléséhez ehhez értő szakembert hívunk, így első kézből kapnak szakszerű választ kérdéseikre. A bölcsőde vezetője mindig szívesen fogadja a hozzá érkező szülőket.

➤ **szülőcsoportos megbeszélés:**

Ehhez igényfelmérést végzünk a szülők körében, melyek azok a témák, amelyekről szívesen beszélnének egymással, kisgyermeknevelőkkel, vagy akár szakemberekkel.

➤ **családi programok:**

Egy nevelési éven belül többször szervezünk a családok részére programokat. Kisebb csoportokban a zenés összejövetelt, az advent- és húsvétváro ünnepségsorozatot és a Télapó ünnepséget. Nagyobb összejövetel keretében a gyermeknaphoz közeli időpontban családi délutánt tartunk, melyet igyekszünk minél színesebbé, változatosabbá tenni. Szintén családi program az óvodába távozó gyermekek búcsú uzsonnája.

➤ **személyes találkozás:**

Minden nap érdeklődéssel fordulunk a szülők felé az otthon történt, gyermeket érintő kérdésekben. Amennyiben lehetőség van rá, a szülő hosszabban is beszámolhat gyermeke életéről, személyes beszélgetést kérhet a kisgyermeknevelőtől. A délutáni

bölcsődéből való távozás folyamán minden szülő tájékoztatást kap gyermeke napjáról.
Bölcsődénk vezetője is bármikor a szülők rendelkezésére áll.